

בוא יום יהוה וגו' (מלאכי ג,כג), ועליו אמר [משה]: שְׁלַח נָא בְיַד תְּשַׁלַּח, שְׁהִיָּה רוּצָה שֵׁשְׁלָם הַתְּקוּן [כְּבָר] בְּתַחֲלָתוֹ. אֲבָל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא רָצָה בּוֹ, שְׁהִיָּה הַזְּמַן [עֲדוּן] לֹא הִגִּיעַ.

הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ה' וְכו' (מלאכי ג, כג) וְעַלֶּה אָמַר שְׁלַח נָא בְיַד תְּשַׁלַּח, דְּהִנֵּה בְּעֵי דְתְּקוּנָא יִשְׁתַּלֵּם בְּקַדְמִיתָא. אֲבָל קְדוּשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא בְעָא הַכִּי, דְּהָא זְמַנָּא לֹא מָטָא.

בִּיּוֹן דְּחֻמָּא מְשָׁה הַכִּי, מִהֵהוּא יוֹמָא שְׂאֵרֵי עוֹבְדוּי לְאִזְמָנָא תְּקוּנִין לְסוּף יוֹמָא. בְּגִין כֶּף: לְכָל הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים וְכו', אֲלִין דְּאִתְּפַקְד מִמְּלָכָא לְמַעַבְד לְהוּ בְּפִרְקָנָא דְמַצְרִים. וְלְכָל הַיָּד וְכו' אֲשֶׁר עָשָׂה, דְּעָבִיד מַגְרָמָה לְאִתְּקָנָא תְּקוּנִין לְפִרְקָנָא בְּתַרִּיתָא. בְּגִין כֶּף: וְלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה דָּא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְלְכָל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל דָּא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. מֵאִי הַמּוֹרָא אֲלֵא בְּגִין מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף דְּאִתְּקַשְׁר בֵּהּ, דְּכַתִּיב וְהָיוּ לְאַחֲדִים בְּיַדְיָ (יחזקאל לו, יז). וּבְקַדְמִיתָא מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף קָאִים לְחוּדִיָּה, וְדָא וְלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה. לְבָתַר אֲתֵי מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף אִתְּחַבֵּר בֵּהּ, וְהָיוּ לְאַחֲדִים וְדָאִי. הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מְשָׁה וְהַמְּתַחִיל בְּמַצְוָה אוֹמְרִים לוֹ גְּמֹר (ירושלמי פסחים י, ה) לְזַמְנָא דְּאִתֵּי דִּיִּיתֵי אִיהוּ בְּהַדִּי תְרִין מְשִׁיחִין לְמַפְרַק לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל פְּרָקָנָא שְׁלִים.

בִּיּוֹן שְׂרָאָה מְשָׁה כֶּף, מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם הַתְּחִיל [לְעִשׂוֹת] מְעִשָׂיו [כְּדִין] לְהוֹמִין תְּקוּנִים לְסוּף הַיָּמִים.²⁵ לְפִיכָךְ: לְכָל הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים, אֲלוֹ [הָאוֹתוֹת] שְׁנַצְטוּוּהָ מִהַמְּלָךְ לְעִשׂוֹת לָהֶם [לְעַם יִשְׂרָאֵל] בְּגִאֲלָהּ שֶׁל מַצְרַיִם. וְלְכָל הַיָּד אֲשֶׁר עָשָׂה - שְׁעָשָׂה מְעַצְמוֹ, לְתַקֵּן תְּקוּנִים לְגִאֲלָהּ הַאֲחֵרוֹנָה.²⁶ לְפִיכָךְ: וְלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה - זֶה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְלְכָל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל - זֶה מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. מֵהוּ הַמּוֹרָא? אֲלֵא בְּגַלְל מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שְׁהִתְקַשֵּׁר בּוֹ, שְׁפָתוֹב: וְהָיוּ לְאַחֲדִים בְּיַדְיָ (יחזקאל לו, יז). וּבְתַחֲלָה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף עוֹמֵד לְבַדּוֹ, וְזֶה: וְלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה. אַחַר כֵּן בָּא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף הִתְחַבֵּר בּוֹ, וְהָיוּ לְאַחֲדִים וְדָאִי. הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מְשָׁה - [אָמְרוּ] וְהַמְּתַחִיל בְּמַצְוָה אוֹמְרִים לוֹ גְּמֹר²⁷ (ירושלמי פסחים י, ה), לְעַתִּיד לְבּוֹא בְּשִׁיבּוֹא הוּא בְּיַחַד עִם שְׁנֵי מְשִׁיחִים לְגִאוֹל אֶת יִשְׂרָאֵל גִּאֲלָהּ שְׁלֵמָה.²⁸

25. ואלו התיקונים שיתבארו לקמן של: "ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול".

26. עי' זהר ח"ג כי תצא, רעח, ע"א.

27. עיין גם ירושלמי ראש השנה פ"א סוף הל' ח.

28. עי' זהר ח"ג כי תצא, שם, עי' לקמן תי' נ.